

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-
Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
órától 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / CSÜTÖRTÖK / SZEPTEMBER 19 ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 213. SZÁM

Gyönyörűséges

szép szavak hangzanak mindig a
külföldön arról, hogy a mindenko-
ri román kormányok mennyi megér-
téssel és mennyi jóindulattal akar-
ják kezelni a kisebbségek ügyét.
Ezeknek a nyilatkozatoknak két ere-
dendő hibájuk van. Az egyik az, hogy
nemesak a külföldön, hanem kizáró-
lag a külföld számára szólnak, a má-
sik pedig, hogy a mindenkori kor-
mányok megmaradnak az akarat han-
goztatásánál. Legújabbban Mironescu
külgügyminiszter fejtette ki egy Genf-
ben adott interjúban, hogy a nemzeti
kisebbségeknek a kormány az összes
jogokat biztosítani akarja és azt
akarja, hogy a romániai magyarság
összekötő kapocs legyen Magyar-
ország és Románia között. Ilyen szel-
lemben akar működni, mert ez felel
meg a modern államélet alapelveinek
és a jogegyenlőség követelményeinek.
Hát bocsánatot kérünk, mi immár tíz
év óta hallunk erről az akaratról, de
egyáltalában nem látjuk a komoly
szándékot sem a mostani, sem az elő-
ző kormányoknál, hogy ezt az akarat-
ot legalább részben tetté akarják
változtatni. Így rossz néven sem vehet-
jük, hogy kételkedünk az ígéretek és
akarat komolyságában. Mi is aka-
runk hinni, de ezt az akaratunkat
semmi sem támasztja alá. Szívesen
lennénk megelégedettek és szívesen
lennénk összekötő-kapocs, de ehhez
sem a mi, sem a kormány akaratára
egyedül nem elegendő. Tettek kelle-
nek, melyek meggyőzzenek bennünket
is és a külügyminiszter által tanusa-
gul hívott külföldet is, hogy Romániá-
ban a kisebbségi jogokat valóban res-
pektálják. Ne hivatkozzanak esztendő-
kön át arra, hogy a kisebbségi kérdést
rendezni akarják, a kisebbségi jo-
gokat kodifikáló törvényt megalkotni
akarják, hanem tettekkel mutas-
sák ki szándékuk komolyságát. Ho-
gyan tudjunk hinni, ha tehetetlen
kétségbeeséssel kell néznünk, mint
szünik meg egyik iskolánk a másik
után, hogyan huzódik évről-évre az
államsegély kérdése, miként szorul
mindinkább háttérbe anyanyelvünk
a nyilvános élet minden terén? Ha a
kormány valóban célja a kisebbsé-
gek jogainak megadása, úgy ezt ne
ekszportnyilatkozatokkal dokumentál-
ja, hanem tettekkel. Akkor nem lesz
szükség arra, hogy a külügyminiszter
meginterjувoltassa magát, hanem ele-
gendő lesz a kisebbségi lapokat elol-
vasni, mert azokból nem a panaszok
és sérelmek fognak kihangozni, ha-
nem az a megelégedettség, melyet a
kormány állítólag meg akar terem-
teni.

A bánsági magyar községek önállósága megmarad továbbra az új közigazgatási beosztás után is

Temesvár, szeptember 18.

Az új közigazgatási törvény életbe-
léptetésével kapcsolatosan a vármegye
területén némi változások lesznek,
amennyiben községeket átszámolnak
más járásokhoz, egyes községek pe-
dig egyesülnek más községekkel, vi-
szont községek, amelyek eddig más
községekhez voltak csatolva, önállóak
lesznek. Ezeket a változásokat várme-
gyénkint egy erre a célra alakított
külön bizottság állapítja meg. Temes-
torontálmegye bizottsága — miként
megirtuk — tegnapelőtt tartotta első
ülését, amelyen tárgyalni kezdtek az
egy-egy község és járás kivánsá-
gait.

A bizottság tegnap újból összetült a
vármegyeház kistermében és folytat-
ta munkáját. Szóba került a központi
járás székhelyének kérdése és a bizott-
ság úgy határozott, hogy a központi
járás székhelyét Kisodáról Temesvár-
ra helyezi, amint az régebben is volt.
Hozzájárultak ahhoz is, hogy Ujmos-
nica önálló község legyen, amivel az
ujmosnicai régi vágya teljesül.
Végvár községe a buziási járásból a
gátaljai járásba kerül át, viszont Be-
rény, Cserna és Románsztamora köz-
ségeket a csákovai járásból a gátal-
jai járásba csatolják. A vármegye
területén ezentúl is megmarad a tíz-
zenhárom járás. Körjegyzőségek a

következő helyeken lesznek: Nagy-
komlós, Mosnica, Kalácsa, Féregyhá-
za, Bobda, Kétfél, Keglevichháza,
Óbéba, Rékás, Béline, Klopódia, Gát-
alja, Sós, Omor, Delta és Bánlak.

A bizottság munkájának eredmé-
nyét jelentésbe foglalva ma elküldik
Bukarestbe, ahol a végleges jóváha-
gyás fog megtörténni. A bizottság
teljesítette a vármegye területén levő
magyar községek kívánságait, ame-
lyek ezentúl is önálló községek ma-
radnak és nem lesznek kénytelenek
egybeolvadni — amitől tartani lehe-
tett — más szomszédos és nem ma-
gyar lakossággal bíró községekkel.

A nagypolitika mögül

**A németek jobban örültek volna, ha az angol megszálló
csapatok maradtak volna a Rajna-vidéken — Magyarország
készülődik a keleti jóvátételi konferenciára — Az angol
adófizetők öröme**

Budapest, szept. 17.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A pá-
risi keleti jóvátételi konferencia anya-
gának megbeszélése céljából a pénzü-
gyminisztériumban Wekerle Sán-
dor miniszter elnökletével értekezlet
volt, amelyen a pénzügyi, valamint
külügyi szakreferensek a keleti jóvá-
tételi konferencia egész anyagát meg-
vitatják. A megbeszélésen utóbb Wal-
kó külügyminiszter is résztvett. Az
értekezlet összeállítja azokat a kimu-
tatásokat, amelyek segítségével a pá-
risi konferencia előtt igazolni kívánja
azt, hogy Magyarország további meg-
terhelése nem valósítható meg. Az ér-
tekezleten az a nézet alakult ki, hogy
amennyiben Magyarországot is meg-
hívják a keleti jóvátételi konferenciá-
ra, úgy Walkó külügyminiszter sze-
mélyesen utazik el Párisba.

Genf, szept. 17.

A jogi kérdéseket tárgyaló népszö-
vetségi első főbizottság tegnap a finn
delegátus javaslatát vette beható ta-
nácskozás alá, amely javaslat felül-
vizsgálatai jogkörrel óhajtja felruház-
ni a hágai állandó nemzetközi bírósá-
got a döntőbíróóságok ítéleteivel szem-
ben. A vita eredményét Scialoja a
bizottsági elnök foglalta össze és meg-
állapította, hogy a javaslat kétségtele-
nül jövős, de a kérdés még nem érett

meg az elintézésre. Scialoja indítvá-
nyára elhatározták, hogy előbb megkér-
dezik a kormányokat, egyben pedig
felkéri a Népszövetség főtitkárságát
és a bizottság tagjait, folytassák a
kérdés tanulmányozását úgy, hogy az
előkészületek után a jövő évi közgyü-
lés alkalmával már érdemben is keres-
hessenek megoldást.

London, szept. 17.

A Daily Telegraph genfi levelezője
nagy megelégedéssel állapítja meg,
hogy a Népszövetség tagjainak jó ré-
sze nem nagyon lelkesedik Hender-
son angol külügyminiszter elhamar-
kodott javaslatáért, amely a megtá-
madott nemzetek pénzügyi segítségére
vonatkozik. Így tehát az angol adófi-
zetőnek egyelőre nem kell tartani at-
tól, hogy a harcias kedvű államok szá-
mára neki kell majd a pénzt előterem-
teni.

London, szept. 17.

Az angol sajtó továbbra is élénk fi-
gyelemmel kíséri a németeknek a fe-
lett tapasztalható csodálkozását, hogy
a kivonult angol megszálló csapatokat
franciák fogják felváltani. A Daily
Express szerint Wiesbaden lakossága
a legnagyobb keserőséggel hangoztat-
ja, hogy szívesebben látták volna, ha
az angol csapatok maradtak volna ott.

mert a francia megszállás pusztá hirt
teljesen tönkretette az idegen forgal-
mat.

Washington, szept. 17.

Stimson államtitkár kijelentet-
te, hogy az ötös tengeri nagyhatalom
leszerelési konferenciáját csak január-
ban tarthatják meg, mert eddig csak
Anglia és Amerika egyeztek meg a
leszerelési konferenciára vonatkozólag.

Genf, szept. 17.

Guerrero, a népszövetségi köz-
gyűlés elnöke levelet intézett a főbi-
zottságok elnökeihez és kérte, hassa-
nak oda, hogy a bizottsági tárgyalá-
sokat idejében befejezhessék. Az elnök
azt ajánlja, hogy a felszólalások ide-
jét korlátozzák és szükség esetén hiv-
janak össze éjjeli üléseket is.

Newyork, szept. 17.

A Chicago Tribune írja, hogy An-
glia és Amerika között nem lehet szó
a tengeri leszerelés terén megegyezés-
re, anélkül, hogy Anglia ne engedje át
azokat a nyugatindiai szigeteket, ame-
lyeket jelenleg elfoglalva tart. Angliá-
nak ezekről a szigetekről vissza kell
a katonaságát vonnia. Majd megállá-
pitja az újság, hogy esetleg háboru
esetén Amerika és a Panama-csatorna
teljesen ki volna szolgáltatva az angol
flotának.

Terjeszkedik a villamos de a téli időszakban még mindig csak este tizenegy óráig lesz villamosvasuti forgalom

Temesvár, szeptember 18.

Miklósi Kornél dr. a városi villamosvasut igazgatója, munkatársunknak arra a kérdésére, hogy mik a legközelebbi jövőre nézve a tervei, ezeket válaszolta:

— Már folynak az előmunkálatok arra nézve, hogy a Vadászterdei-uti villamosvonalat összekössük a Rékási-uton végig a Malom-téri hidon keresztül az egyes számú vonal hálózatával. Ez az új vonal a Vadászterdei-uton az orsovai vasutvonal mellett hajlik el, elhalad az új kórház és az új városi tejközpont mellett és aztán a Malom-térig végigmegy a sűrű lakosságú és több mellékútvonalú Rékási-uton.

A szükséges követ, talpfát és szint már szállítjuk a helyszínére és az építkezéssel is meg leszünk néhány hónap alatt. Tavaszra ez az új vonal megnyílik.

— Szomszédos községeket nem kapcsolnak össze villamossal? Például Szabadfalut?

— Szó volt róla, de a terv egyelőre abbamaradt. A szomszédos községekkel való villamos összeköttetés Temesvár városának nem olyan érdeke, mint éppen azoknak a községeknek. Ezek a községek a villamos révén jobban és gyorsabban értékesíthetnék termékeiket a városban, sőt a városban foglalkozásban levő egyének tömegesen menének ki oda lakni és így emelkedne az ottani házak értéke is. Méltányos tehát, hogy a villamos megépítési költségeihez az illető községek is hozzájáruljanak.

A szabadfalui villamost is csak úgy tudnók megcsinálni, ha a község nyolc millió leiel járulna hozzá. Eddig azonban Szabadfalu még nem határozta el magát erre.

Munkatársunk azután szóvá tette azt, hogy nem volna-e helyénvaló, ha a villamos többé nem léptetné életbe az ugynevezett téli menetrendet? A téli menetrend a villamosnál ugyanis azt jelenti, hogy a kocsik este csak tizenegy óráig közlekednének és nem miként mostan, tizenkettőig.

—Magunk is belátjuk, — mondotta Miklósi dr. — hogy annál jobban szolgáljuk a község érdekeit, ha a villamos kocsikát éjjel minél későbbi óráig járattuk. Tudjuk azt is, hogy télen éjszaka a községnek még inkább szüksége van a villamosra, mint nyáron, amikor a meleg időben inkább mehet haza gyalog. Télen ellenben a hidegben és havazásban szívesebben veszi a polgárság igénybe a villamost, amikor dideregve siet hazafelé. Eddig azonban ezt nem lehetett megcsinálni, sem a személyzet beosztása, sem pedig üzemi okok miatt.

A tervvel, hogy a villamosokat ezentúl télen is éjjel tizenkét óráig járassuk, most már egészen komolyan foglalkozunk és az erre vonatkozó számítások és tervezések most vannak folyamatban.

Ezeknek az eredményétől függ, hogy megmarad-e télen is a villamos mostani menetrendje, vagy pedig kénytele-

nek leszünk azt októbertől kezdve ismét megkurtítani egy órával.

A magunk részéről reméljük, hogy a villamos igazgatósága nem kurtítja meg a villamosok éjjeli közlekedési idejét. Hogy az éjjel valóságos közlekedés a község szempontjából milyen fontos ilyen nagy városban, mint Temesvár, arról felesleges hosszasan tárgyalni.

Pénteken este lejár a választói névjegyzékbe való felvételre a jelentkezési idő

Temesvár, szeptember 18.

Még csak három napon keresztül jelentkezhetnek Temesvárott a községtagok és a községi választók jegyzékbe való felvételre azok, akiket az állampolgársági nyilvántartásból nem vezetnek át hivatalosan. Személyesen kell jelentkezni ugy azoknak, akik bármi okból nem szerepelnek az állampolgársági névjegyzékben, mint pedig azoknak, akik legalább egy esztendő óta Temesvárott laknak és másutt kapták meg az állampolgárságot. Ugyancsak jelentkezni kell azoknak a Temesváort felvett állampolgároknak is, akiknek családjában 1925 óta változás — születés, házasság, halál — történt. Nagyon fontos, hogy minden kisebbségi ember felvétesse magát a községtagok listájába, mert ezzel magának és családjának biztosítja az illetőséget. De fontos a községi választók listájába

való jelentkezés is, mert a közelebbi községi választásokon a magyarság csak így tudja majd a számarányának megfelelő községi tanácsstagokat megválasztani. Minthogy az új közigazgatási törvény a nőknek is biztosítja a választói jogot, ha bizonyos feltételeknek megfelelnek, a magyarság érdeke parancsolja, hogy minden magyar nő, aki elmult huszonegy esztendő, legalább négy polgárija, vagy más köztisztviselője van, köztisztviselő, hadiözvegy, vagy valamely jótékony egyesület vezetőségében van, feltétlenül felvétesse magát. Jelentkezni a városháza első emeletén a 22. számú szobában lehet reggel nyolc órától este nyolcig. A jelentkezés utolsó napja szeptember 20. Eddig hivatalból tizenhét ezer egyént vezettek át a régi jegyzékek alapján. Női választó eddig százbarni jelentkezett.

Saját lábába lőtt a részeg rendőr, aki revolverrel támadt pénzt követelő hitelezőjére

Temesvár, szeptember 18.

Timotei József nemrég még Csernegyházán földműveléssel foglalkozott, de megunta ezt és bejött Temesvárra rendőrnek. Minthogy rendőrségi kiképző iskola nincsen, Timoteit is egyszerűen beöltöztették rendőregyenruhába és beosztották szolgálatra. Így aztán nem igen tudta azt sem, hogy amikor nincsen szolgálatban, nem szabad szolgálati revolvert magával hordania. Ebből most majdnem emberhalál lett. Timotei József ugyanis Csernegyházán több ezer leinyi adósságot hagyott hátra, amellyel Isfan János hetven éves gazdálkodónak tartozott. Isfan egy darabig várt a pénzére, de amikor azt nem kapta meg, levelet írt adósának, akinek azonban erre sem jutott még eszébe, hogy fizessen. Timotei nem hederített a felszólításra, mire Isfan János szigorú levelet írt, amelyben beperléssel fenyegette meg a rendőrt, ha nem fizet. Ez a levél igen felmérgeztette Timotei Józsefet, aki hétfőn délután,

amikor szabadnapos volt, felült kerékpárjára és kirobogott Csernegyházára. Ott első dolga volt koresmába menni, ahol alaposan felöntött a garatra. Részegen aztán elment Isfan Jánoshoz, akit kérdőre vont, hogy miért mer tőle pénzt követelni. Mikor Isfan megmaradt amellett, hogy meg akarja kapni pénzt, Timotei előkapta a magánál hordott szolgálati revolvert és abból háromszor lőtt. Szerencse, hogy az ittas rendőr nem tudott célozni és a golyók nem találtak. A lövöldözésre előrohantak a házbeliék, akik lefoglalták Timoteit. Ebben a pillanatban még egyszer sült el a rendőr lezoritott kezében a revolver és a golyó behatolt Timotei József lábába. A rendőrt behozták Temesvárra és hétfőn este bevitték a kórházba, ahol ápolás alá vették. Seciureanu Romulusz vezetőügyész utasította a szentandrási csendőrséget, hogy ebben az ügyben nyomozást indítson és annak eredményét sürgősen terjessze be az ügyészhez.

Hirtelen elhunyt temesvári törvényszéki jegyző

Temesvár, szeptember 18.

Hladik Árpád törvényszéki jegyző negyvenöt esztendősen korábban tegnap hajnalban hirtelen meghalt. Hladik Árpád huszonöt év óta állott az igazságszolgáltatás szolgálatában. Mint husz éves ifjú tisztviselője lett a temesvári ügyészségnek, ahonnan négy év előtt helyezték át a törvényszékhez jegyzői minőségben. Hladik Árpád pontos, lelkiismeretes hivatalnok volt, a magánfelekkel mindig előzékenységet és szolgálatkészséget tanusított. A magánéletben kedves bohém fiú maradt még akkor is, amikor már régen nős volt. Az utóbbi időben érzelmesedés kizozta, azonban azért rendszeresen járt el hivatalában és végezte munkáját. Tegnap hajnalban arra ébredt, hogy rosszul érzik magát, Szólt családjának, de mielőtt orvost hívhattak volna, meghalt. Orvosi megállapítás szerint halálát szívrohag okozta. Halálát felesége és fia, valamint nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése ma délután négy órakor megy végbe a gyárvárosi temető kápolnájából.

Felhívás.

Értesitem a n. e. községet, hogy a volt „Németh Jenő“ ujszentesi vendéglőt átvettem és az esetleges hitelezők kéretnek követelésüket 8 napon belül nálam bejelenteni, későbbi követelések figyelembe nem vétetnek.

Streng Ádám
vendéglős

Mész Tordai cement Gipsz

Szigetelő- és fedőlemezek, Nádfonatok, Trassz, Fedőpala, Vastraverzek és betonvas vaggontételben és kicsinyben

Ifj. REITER SIMON-ia
Timisoara, Küttl-tér. Telefon 238

Hirdetmény

A templomülöhelyek az 5690. (1929-30) zsinagógai évre f. é. szeptember 22-étől október 2-áig d. e. 9-12 és d. u. 3-5 óráig adatnak ki.

Templomülöhelyet csak azon tagok igényelhetnek, akik a hitközséggel szemben semminemű hátralékban nincsenek.

A múlt évi bérlők szeptember 22-étől 27 déli 12 óráig gyakorolhatják elsőbbségi jogukat. Ezen idő letelte után a ki nem váltott templomülöhelyek régi bérlőjükre való tekintet nélkül szabadon bérbeadtnak. A megüresedő ülésekre előjegyzések a bérbeadás első három napján vétetnek fel, s ezen ülések szeptember 29 és október 2-á között váltandók ki. A templomülöhelyek árai a templom előcsarnokában és a titkári hivatalban kifüggesztett árjegyzéken megtekinthetők.

A főünnep alatt jegy nélkül a templomba senki sem bocsáttatik be és minden 10 éven felüli egyének saját érdeke a szigorú ellenőrzés esetleges következményeinek elkerülése végett, ülöhely- vagy belépőjegyről gondoskodni.

Timisoara, 1929 szept. 16-án.

Az elnökség

HOTEL CAFÉ RESTAURANT
TERMINUS
(KORONA) TIMISOARA
Ujonnán berendezve! Estéknél H a m z a Jancsi zenekara hangversenyez. Minden este parkettánc. Elsőrendű konyha Románia legjobb szakácsának vezetésével. Elsőrendű asztali bor literje étteremben és kávéházban 32 lei. Szolid családi szórakozóhely. Vidékek találkozóhelye. Mérsékelt árak. Tulajdonos
WÄTZ JÓZSEF



Legujabb modellek. Duszválasztéku raktár.

Haskötők, bebujós gummifűző, kombinéfűző, csipőformáló, melltartó, gummlharisnyák minden hosszúság és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivitelben, mint e szakmában speciálsta

WEISSBERGER ELISE

modern hig. nőcikkék műterme

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Küttl-tér sarkán)

Hentesek, pékek s kofák birtokába kerültek azok a hamisított bérlajstromok, amelyekkel a vasutat megkárosították

Temesvár, szeptember 18.

Előfordul néha az is, hogy a hőhért pasztják. Ez a régi mondás jutunkba, amikor most V e l i c h i u Aurél vasuti vezérfelügyelő munkáját bírálja, aki azért jött el Temesvárra, hogy a legújabb panama ügyében vizsgálatot tartson. Megírta a Déli Hírlap, hogy aradi vasutasok évek óta hamisított listákkal több milliónyi összeget kaptak föl. Az egyik aradi bűnös tisztelő, amint azt szintén megírtuk, önalkosságot követett el. Az ügynek a bírósági szerzője M ü l l e r Ede vasuti mérnök volt. Ugyanez a Müller Ede volt az, aki 1925-ben szakértő volt abban az eljárásban, amelyet tizenhárom temesvári vasutas ellen indítottak különböző visszaélések miatt. A tizenhárom vasutast akkor Müller Ede szakvéleménye alapján ítélték el és mozgatták el állásaikból. A vizsgálat során olyan momentumok merültek föl, amelyek arra engednek következtetni, hogy Müller Ede azért mondott hamisított szakvéleményt, hogy ezzel a maga üzemleiről a figyelmet elterelje. Mert Müller és társai már akkor dolgoztak hamisított bérlistákkal.

A tizenhárom temesvári vasutas ügyvédjei Fehér Antal volt táblabíró és Bogdan Antal dr. volt prektus, most azon fáradoznak, hogy klienseik rehabilitációját kieszközöljék és Velichiu Aurél vezérfelügyelő vizsgálatát ebben az irányban is kiterjed.

A vezérfelügyelő hétfőn és kedden óráon keresztül hallgatta ki ezeket a vasutasokat. Terjedelmes jegyzőkönyvek készültek Alb Mihály, Nyári Ferenec, Juhász Lajos, Constantinovici Miklós, Szentiványi Elemér, Zunder József, Minovszky István, Denhof József, Antila Demeter, Jova Miklós, Smultea Pál és Bihoi Péter vallomásaiból. Azonkívül, mint a tények ismeretét, kihallgatta a vezérfelügyelő az egyes vasutagazgatósági osztályok vezetőit is. A kihallgatások során számos terhelő adat merült fel Müller Edevel szemben.

Mikor azonban keresték a régebbi bérlajstromokat és egyéb iratokat, amelyek a vasuti szabályzat szerint harminc évig kell megőrizni, kiderült, hogy azokat Copaceanu Márton szamosztályi főnök eladta henteseknek, pékeknek és piaci kofáknak. Velichiu Aurél vezérfelügyelő kihallgatta Simonis Gusztáv józsefvárosi pékmestert, aki elmondotta, hogy Copaceanu évek előtt neki is eladott régi bérlajstromokat és azokból még mindig van nála kisebb mennyiség. Ezeket be is szolgáltatta és kiderült, hogy éppen abból az időből valók, amikor Müller Ede és társai üzemleiket megkezdték.

A már egyszer kifizetett bérlajstromokat nem lyukasztották át, mint az a magyar időben történt, hanem egyszerűen irattárba tették, a hamisítók onnan kiemelték azokat, vegyszerrel kivetették a kifizetési záradékot és megtörtént a másodszori kifizetés is. Velichiu Aurél vezérfelügyelő most a listák és okmányok eladása miatt eljárást indított Copaceanu Márton szamosztályi főnök ellen, akivel szem-

ben egyéb vádak is felmerültek. Így egy vasuti kalauz özvegye azzal vádolja, hogy férje halála után majdnem egy éven át nem kapott nyugdíjat és csak később tudta meg, hogy kilenc hónapra szóló nyugdíját Copaceanu Márton vette föl. Ugyanez azzal vádolják a vasutasok Copaceanút, hogy az impériumváltás után, amikor Kolozsvár és Brassó üzletvezetői, sőt a temesvári műhely alkalmazottjai is leiben kapták már a fizetésüket, nekik Copaceanu Márton a fizet-

tést koronában juttatta és ezzel havonta nagyobb összegekkel károsodtak.

Most terjedelmes memorandumot készítenek ebben az ügyben és azt Vidrighin Sztán vezérigazgató elé terjesztik.

Velichiu Aurél vezérfelügyelő, aki napokig tartózkodott Temesvárott, tegnap este fejezte be a kihallgatásokat. Még az este Bukarestbe utazott és az összes iratokat magával vitte. A jegyzőkönyvet jelentésével együtt Vidrighin Sztán vezérigazgató elé terjeszti.

Felkelő vezér vagy svindler Kalandos multu ember, aki Belgrádban politikai menekültnek mondja magát, de Budapesten mint szélhámost keresik

Budapest, szeptember 17.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Belgrádban nagy feltűnést keltett egy kalandos életű férfi megjelenése, aki az ir felkelők vezérének mentsi magát. Angel Stuart néven mutatkozott be és legtöbb helyen előadta, hogy nemrég szökött meg a ciprusi angol börtönből. Főleg a belgrádi lapok szerkesztősegeit tisztelte meg látogatásával, ahol nagy böbeszédűséggel elmondotta, hogy a ciprusi angol börtön ajtaját a fogházor leánya nyitotta meg előtte és így sikerült elmenekülnie. Egyelőre Belgrádban akar maradni és ígéretet tett, hogy mint üldözött politikai vezér az idegen országban mindennemű politikai lépéstől tartózkodni fog. Angel Stuart alakja annál érdekesebb, mert az an-

goli hatóságok állítólag ezer font jutalmat tűztek ki a felkelővezér kézrekerítésére. Az állítólagos ir felkelő belgrádi szereplése eljutott a budapesti rendőrség fülébe is és ott tudtunk, hogy a kalandos multtal dícselkedő felkelővezér nem ismeretlen Budapesten sem. Megállapította a budapesti rendőrség, hogy a titokzatos politikai menekült voltaképpen azonos azzal a szélhámostal, aki néhány hét előtt Budapesten kétezzer pengő készpénz és körülbelül ugyanilyen értékű ruhanemű erejéig az egyik panzió tulajdonosát becsapta, majd pedig megszökött. A budapesti rendőrség most felvette az érintkezést a belgrádi rendőrséggel, hogy tisztázzák, vajjon ki rejlik az állítólagos ir felkelő személye mögött.

A Frankfurti Biztosító összeomlása

és két igazgatójának letartóztatása után megkezdődött más intézeteknél is a saját számlájukra nyerészkedő vezetők felelősségre vonása

Temesvár, szeptember 18.

A Déli Hírlap azon nagyon kevés számú újságok közé tartozik, amelyek megírták, hogy a Frankfurti Biztosító két igazgatóját letartóztatták, a harmadik pedig megszökött. A Frankfurti bukás Romániában is különösen azért bír érdeklődéssel, mert Lloydul Roman néven affiliációja volt. Most kiderült, hogy a Frankfurti bukása magával rántotta a Délnyugati bankot, ez viszont a Frankfurti bank székülő Nyugatiban bankot is, amelynek négyszázezer márká követelése van az előbbin. Az a krízishangulat, amely az összeomlások folytán a tőzsdén keletkezett, még jobban elmélyült, amikor hirtelen nyilvánvalóvá vált, hogy az elberfeldi Vaterländische und Rhénania is nagy veszteségeket szenvedett ugyan csak hitelbiztosítási üzletek következ-

tében. A megdöbbenés azonban valóságos pánikká változott, amikor két nappal később a stettini Germania biztosító vezérigazgatóját hirtelen felfüggesztették állásától, mert a felügyelőbizottságnak azokat az üzleteket, amelyek egyébként veszteség nélkül kötött három évvel ezelőtt, egyszerűen elfelejtette bejelenteni. A biztosító társaságok tragédiáját mindenütt az okozta, hogy a vállalatok vezető emberei minden ok nélkül és a társaságok szabályai ellenére kockázatos üzletekbe fogtak, amelyekből nem vállalataik, hanem a maguk számára akartak nagy hasznokat szerezni, s amikor aztán spekulációik esődöt mondtak, a veszteségeket vállalataik nyakába sózták. A tisztogatás megkezdődött és ezen munka folyamán még szenzációs részletek derülhetnek ki.

Villanytelep a Temesvár környéki községek részére

Temesvár, szeptember 18.

A német A. E. G. villamos társaság, beadványt intézett a városhoz, amelytől telket kért egy nagy villanytelep létesítésére. A villanytelep a környékbeli községeknek szolgáltatna villamos energiát. Az A. E. G. beadványában annak az óhajnak adott kifejezést, hogy a villanytelep létesítésére a szeszgyár közelében a Bega partján szeretne telket vásárolni. Az állandó választmány tegnap foglalkozott a beadvánnyal. Elvben a városnak semmi kifogása nincsen a terv ellen és hajlandó a telek eladásáról is tárgyalni. Azonban minthogy a kormány éppen ezen a tájon vette tervbe egy nagy begai kikötő megépítését, felhívta a várost az A. E. G. társaságot, intézzen kérdést a kormányhoz arra vonatkozólag, hogy a begai kikötő számára kiszemelt telket igénybe kívánja-e venni, vagy sem.

A csend

érdekében megindított akciónk sikere

Temesvár, szeptember 18.

Az egész világon megindult a hadjárat az utcai lárma ellen és Budapesten már meg is alkották a csendrendeletet. Az összes európai lapok a legnagyobb dícséret hangján emlékeznek meg erről a rendeletről és a bukaresti Curentul első oldalán nagy eikkben rámutat arra, hogy Bukarest helyesen tenné, ha e tekintetben utánozná Budapestet. Temesvárra is ráférne — mint megírtuk — egy kis csendrendelet, mert éjjel-nappal itt is óriási a lárma az utcán. Nem elég, hogy a házak nyitott ablakaiból zongora, hegedű, gramofon és rádió zenéje hangzik mindenfelé, a különböző járművek is a legnagyobb lármát esinálják. Szinte örjítő, hogy az autók milyen hangos kürtöket használnak. Éjszaka Temesvárott a lárma növeléséhez hozzájárulnak a városi téglagyár teherautói, amelyek végigrobognak az utcákon. Arra a felhívásra, amely a Déli Hírlapban jelent meg, egymásután jelentkeznek a panaszlók. Ujabbban a Kőszegi-utca lakói panaszkodnak, hogy a városi teherautók estétől reggelig járnak az utcán, motorjaik zúgnak, sípjaiak ordítanak. A polgárok éjjeli álmával keveset törődnek nálunk. Remélhető azonban, hogy az általános felzúdulás mégis csak véget vet a sok felesleges lármának.



Saját magának és nejeének életfogytigani nyugdíjat biztosít, ha beiratkozik a **Munkások Rokkantsági Egyesületébe**

biztosítandó öreg napjait.

Beiratkozni lehet az egyesületet következő fiókjainál:

- I. kerület az „Arany Szarvas” étteremben,
 - II. „ a gyár. Vigadó kistermében (Sörgyár)
 - III. Hornicsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
 - IV. Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
 - V. Botton-féle vendéglő, Str. Olteniei 25
- Rónában Jäger-féle vendéglőben, Strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyet központi irodájában, III. Hunyadi-ut 10, minden nap.

A berlini rádió világkiállításán

bemutatott és szenzációt keltő 1930-as típusú árnyékoltárcsu hálózati készülékek és egyéb rádió újdonságok láthatók a

Radio-Centrala

Jenőherceg-tér, Hitelbank-palota i. hó 21-én, szombaton megnyíló 8 napos

rádió kiállításán.

Belépődíj nincs.

Hírek

Hangos az iskola

tájéka ismét. Ilyenkor, amikor a fecskék elvonulnak melegebb tájakra, a tanulók is bucsút mondanak a szabad levegőnek, a kertnek, mezőnek, rétnek, parknak és bevonulnak az iskolába, amely melegebb tájék részükre nemcsak azért, mert zárt hely, hanem azért is, mert nem egyszer izzasztja meg őket a lekefelmondás és a tanulás.

A jövő generációja vonult most az iskola kapuján át a tantermekbe, hogy ott magába szedje azt a tudást, amelyre majdan szüksége lesz az életben, hogy boldogulni tudjon. Azonban, hej, ma az iskolabavonulás, különösen a magyar gyermeknek nem az az ünnepélyes nap, ami régebben volt. Ma a szülő és a tanuló is egyformán retteg az elkövetkezendő hetektől, hónapoktól, amelyek a kisebbségi tanulók részére nem jelentenek egyebet gyötrelennél, szenvedésnél, fáradságos munkánál, verejtékező kínlódásnál. Az Angelescu-féle törvények még mindig érvényben vannak és a kisebbségi tanulók még mindig nem tanulhatnak saját anyanyelvükön. És hogy ez mit jelent, azt csak az tudja felfogni, akinek magának is van gyermeke.

Addig is, amíg ezek a mai iskolatörvények megváltoznak, becsüljük meg azt a néhány felekezeti iskolát, amelyben gyermekeink anyanyelvükön tanulhatnak és küldjük őket oda. A magyar apáknak és a magyar anyáknak gyermekeikkel szemben ez a kötelességük. Másik kötelességük pedig az, hogy szívvel-lélekkel támogassanak minden mozgalmat, mely arra irányul, hogy a magyarság iskoláinak jogát kivívja. Mert nem szabad, hogy minden iskolai év olyan szomorúsággal, olyan fájdalommal kezdődjék tanuló és szülő részére, mint ez a mostani!

Én.

— **Mária özvegy királyné Temesvárott.** Október 11-én avatják föl Temesvárott a Timistorontal repülőgépet, amelyet Temesvár városa és Temestorontálmegye adományozott a hadseregnek. A felavatáson, mint már jelentettük, résztvesz **Mária özvegy királyné** is. Tegnap délelőtt a magas vendég fogadtatásának megállapítására a prefekturán megbeszélés volt. Holnap délután újabb értekezlet lesz ebben az ügyben, amelyen a végleges programot állapítják meg. A programot azután jóváhagyás végett az udvarmesteri hivatal elő terjesztik.

Pyram-Paszta tubusban
— festi és fényesíti cipőjét. —

— **Gavanescul tábornok bukaresti hadtestparancsnok.** Bukarestből jelentik **Gavanescul** Konstantin tábornokot, volt temesvári divizionáriust, aki jelenleg a nagyszebeni hetedik hadtest parancsnoka, október elsejével Bukarestbe helyezték át, ahol a második hadtest parancsnoka lesz. **Panaitecu** István tábornok a bukaresti hadtest parancsnoka Nagyszebenbe kerül a hetedik hadtest élére.

— **Hivatalos órák a városházán.** A múlt héten a városnál a hivatalos órákat szeptember 15-től kezdve úgy állapították meg, hogy azok reggel nyolc órától délután háromig tartanak. A tisztviselők nagy részének kérelmére az állandó választmány tegnap megváltoztatta a hivatalos órákat. Mától fogva a hivatalos órák a városházán reggel nyolc órától déli két óráig tartanak, ezenkívül kedden és pénteken délután négytől hatig is lesznek hivatalos órák.

— **Temesvári áldozatai is voltak.** Budapestről is jelentik: **Fenyves Ferenc** budapesti tanár Pestalozzi néven vállalatot létesített és ez a vállalat nyaralások és külföldi utazások rendezésével foglalkozott. Fenyves azonban sohasem dolgozott kifogástalanul, ami miatt több feljelentést is tettek ellene. Sikertelenül mindenkor kievickélni a bajból, amíg most ismét rendőrkékre került. Számos feljelentés érkezett be ellene olyanoktól, akiket becsapott. A rendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást. Fenyves Ferenc a múlt évben Svájcba rendezett utazást, amikor több temesvári jelentkezője is volt. Ez a vállalata azonban szintén csúfos botrányba fulladt.

— **A városi autók karbantartása.** A városi tanács elhatározta, hogy a városi vállalatok autójának javítására és karbantartására műhelyt állít fel. A műhely állandó ellenőrzés alatt fogja tartani a városi autókat, amelyeknek minden softörje ötszáz kilométernyi út után a műhelyben jelenkezni tartozik, ahol a kocsikat megvizsgálják.

— **Capablanca a budapesti győztes.** A budapesti nemzetközi sakkverseny tegnap ért véget. Győztes lett 10,5 ponttal **Capablanca**. Második lett **Rubinstein**, harmadik **Tartakover**. A verseny befejezése után az első nyertes 1500, a második 1200, a harmadik 900 pengő jutalmat kapott. A rendezőség ezenkívül az összes résztvevő versenyzőknek megtérítette az utiköltséget.

— **Gázol az autó.** A Gyárvárosban a Központi fürdő előtt az 523. sz. teherautó elgázolta **Voichita Brutus** tizenéves fiút és **Stoian Mariora** tizenhét esztendőes leányt, akik éppen át akartak menni a kocsin. A mentők mindkettőt könnyebb sérülésekkel a kórházba szállították.

Rádiókészülékek

és ezek alkatrészei a raktár átköltözése miatt 20% engedménnyel árusítottak.
Ing. C. J. WEISS,
József-tér 12. (Küttl-tér.)

— **Pénzért adott vasúti kocsikat.** A temesvári kerületi vasútgazgatóság fegyelmi bírósága tegnap tárgyalta **Szabó József** bratóni állomás elöljáró ügyét. Megállapítást nyert, hogy teherkocsikat csak azoknak adott, akik ezért két-háromszáz leit fizettek neki. A bíróság arra való tekintettel, hogy ilyen esetek csak az utóbbi időben és csupán szórványosan fordultak elő, enyhén ítélkezett. **Szabó Józsefet** rendelkezési állományba helyezte azzal, hogy — tekintettel arra, hogy már harmincegy szolgálati éve van — nyugdíjaztatását kérheti.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenképp az ingyenes tájékoztatót (Comunicatorul priu Timisoara.)

— **A temesvári mozi új igazgatója.** Az üresedésben levő városi moziigazgatói állást már a legközelebbi időben betöltik. Az állásra több pályázó van és a pályázatok fölött a város állandó választmánya dönt. Ezzel kapcsolatosan csak egyet szeretnénk leszögezni. A múltból láttuk, hogy lehet valaki derék ember, lehet sok mindenféle értő ember, de ha a mozi szakmában nem járatos, akkor nem való erre az állásra. Szeretnénk úgy a mozi, mint pedig a moziba járó közönség érdekében, ha a moziigazgatói állásra feltétlenül szakembert neveznének ki, olyan szakembert, akinek tudása és tapasztalata garancia legyen arra, hogy ennek az állásnak meg is tud felelni. A pályázók között van **Taran Konstantin**, több nagy külföldi filmvállalat romániai képviselője is.

— **A zónautasok ellen.** A villamosvasuton gyakran előfordul, hogy a közönség közül sokan fölszállanak és rövid ideig utazva jegy nélkül szállanak le, mert a jegykiadó kalauz még nem jutott el hozzájuk. A villamosvasut igazgatósága arra kéri a közönséget, hogy a villamosra felszállva maga kérjen a kalauztól jegyet, hogy a jegy nélkül való utazás el legyen kerülhető.

— **Három szerzetest meggyilkoltak a kínaiak.** Sanghaiból jelentik: A nankingi belga követ tiltakozó jegyzéket nyújtott át a kínai kormányának, amelyben három ferencrendi barát meggyilkolása miatt a nyomozás sürgős megindítását és a gyilkosok példás megbüntetését követeli. A pekingi francia követség Belgiumhoz hasonlóan szintén tiltakozott a nankingi kormánytól a három szerzetes meggyilkolása miatt. A ferencrendi misszió védelmére egy francia hadihajó indult utnak.

— **Hetven éves öngyilkos.** Topolovecről jelentik: **Boldorean János** hetven éves topoloveci lakos háza padlásán fölakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az aggastyán tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Modern ebédlők, hálók
készpénzárban, részletfizetésre is.
Butorszövetkezet
Temesvár, Skudier-park

— **A newyorki tőzsde és Edison.** A newyorki tőzsde első fekete péntekével kezdődött Edison karrierje, hatvan évvel ezelőtt. Szinte másodpercről másodpercre estek az aranyárak. A tőzsde alelnökének volt külön táviróhálózata, amellyel szüntelen ellátta hatszáz ügynökét a szükséges utasításokkal. A legnagyobb zürzavar percében, a masina felmondta a szolgálatot. Ebben a percben jelentkezik egy fiatal ember, elbocsátott távirólistát, aki igéri, hogy ő egykettőre rendbe hozza a masinát. A fiatal ember Edison volt, aki ezen a napon nyult belé elsődízbén nagyvonalúan Amerika és a világ gazdasági életébe. Edison egész életét legérdekesebb ipidőzokkal adja a Lantos Magazin legújabb szeptember 15-i száma számos egyéb igen érdekes cikkel és illusztrációval együtt. A Lantos Magazin havonta kétezzer jelenik meg. Ára számonként 40 lei. Evi fizetés 1000 lei.

* A Déli Hírlap Budapestex ellenében olvasható a Park-szálloda Kévtárában, VIII. Baross-tér 18.

— **Blank Arisztid temesvári látogatásai.** Blank Arisztid bukaresti bankvezér, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság adminisztrator delegueeje — mint megirtuk — Temesvárott tartózkodott és elnökölt a bank legutóbbi igazgatósági ülésén. Blank, aki a Temesvári Banknál a vezérigazgató hivatásáról tölti be, felhasználta temesvári tartózkodását arra, hogy udvarnassági és bemutatkozó látogatásokat tegyen a közgazdasági piac számottevő tényezőinél. Paximade Sándor, a Temesvári Bank új igazgatója társaságában meglátogatta többek között Totis Rezső belga királyi konzult, Gyapjuipar vezérigazgatóját és leadta névjegyet a temesvári kereskedelmi és iparkamarában is, amelynek elnöke, Oprea János, jelenleg külföldön tölti szabadságát.

* Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Traula, Józsefváros, Skudier-tér 1.

Nedves falak!

FENOLLAK

folyékony szigetelőanyaggal lehet biztosan szárazzá tenni. Gyártja **GROZIT, Timisoara**

BOKSÁNBA utazók

a DÉLI HIRLAP előfizetési nyugtájának felmutatása ellenében az **Unirea (Arjoca)** étteremben Bocsa Montanán, mely 3 percnnyire van az állomástól, úgy az ételek, mint az italok áraiból **10% engedményt kapnak** Hideg és meleg ételek, friss italok! **ANDREI JÓZSEF** bértől

MOZI

Belvárosi Mozi:
Szerda, csütörtök, szept. 18, 19.
Gyárvárosi Mozi:
Péntek, szombat, szept. 20, 21.
Mehalai Mozi:
Vasárnap, szeptember 22.

Montmartre éjtelkor

8 felvonás

Nagy francia film, Decobra M. regénye nyomán.

A főszerepekben:
Nicolas Rimsky, Renée Héribel, Francios Rozet, Suzy Pierson, Mihalesco.

Rendezte: Jack de Baroncelli.

Monopol:

Filmcentrala Timisoara

Az előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor. Jegyeldvétel d. e. 10—12 óráig.

A Ferencváros felebbez. Budapesti tudósítónk telefonálja: A Ferencvárosi pata tudvalevőleg büntetést kapott, mert amerikai turnéja alkalmával a szahivó sürgönynek nem tett eleget és a sportszövetség tilalma ellenére is még több mérközést bonyolított le. Az amerikai ut vezetője, Brody Sándor, minden valószínűség szerint felelősséget jelent be a kiszabott büntetés ellen, mivel a Ferencváros címére érkező postai küldeményeket Amerikában előle elvették és így nem is kapta kézhez a letiltó sürgönyöket.

— Temesvári piaristák távoása. Tőkés Lajos és Földváry György dr. piarista tanárok, akik évek hosszú során át tanítottak Temesváron, a rendőrök intézkedésére legközelebb elhagyják Temesvárt. A két tanár mint létszámfeletti máramaroszigeti, illetve nagykarolyi községbe vonul. Távozásukat sajnálattal látják Temesvárról, mert a társadalomnak rokonszenves tagjai voltak.

— Ransberger Andor közli, hogy egyedül a Surduci Kőszénbánya r. t. vezérképviselőt bírja. (Iroda: Bőrcze utca 3. Telefon 18 82).

Lloyd Taverna Ettermében

Ma este fél 9 órától ismét az Uri-éanyok művészzenekara hangversenyez, utána tánc.

— A villamoskalauzok város-egyede. A városi villamosvasut igazgatósága — miként erről már gy izben megemlékeztünk — a villamoskalauzai, kocsivezetői és egyéb alkalmazottai részére külön kolóniát épít. Ebből a kolóniából ebben az évben két ház készül el. Minden házban két lakás lesz, amely két szobából, konyhából, előszobából, kamrából pincéből és padlásból áll. A telepen összesen huszonnégy ház fog épülni, valószínű azonban, hogy később még több ház is épül hozzá. A villamosok részére külön központi fürdőt is fognak létesíteni.

— Megölt kommunista párttitkár. Belgrádból jelentik: A Politika című lap szerint a rendőrség megállapította a négy hónappal ezelőtt talált holttest személyazonosságát, amelyet Nis város pályaudvarán találtak. A holttest fej nélkül volt és ez a nyomozást megnehezítette. Most megállapították, hogy az áldozat Petkovics mechanikus, aki a belgrádi kommunista szervezet titkára volt. A rendőrség feltételezi, hogy Petkovics a kommunista pártban kiűrt ellentetteknek esett áldozatul.

— Primadonna és versenylő. Budapesti tudósítónk telefonálja: Felhő Rózsi az ismert operett-primadonna, aki évekkal ezelőtt Temesváron is működött, névbitorlási pert indított Stefan István budapesti versenytáncos tulajdonos ellen, mert egyik lovát Felhő Rózsi néven futtatja. A nem mindennapi per kimenetele elé élénk érdeklődéssel tekintenek.

— Rothermere újabb ajándéka. Budapesti tudósítónk telefonálja: Rothermere lord levelet írt Huszár Károly volt miniszterelnökhöz, az 1930-ban rendezendő Szent Imre-év előkészületeinek rendezőjéhez. Levelében a lord megemlíti, hogy ötvenezer pengős csekket bocsát rendelkezésre, amelyet a Szent Imre-évi ünnepek előkészületeire ajánl fel.

— Protestáns évforduló. Budapesti tudósítónk telefonálja: A protestáns egyház az idén ünnepli a speyeri-gyűlés nyégyszázadik évfordulóját, mely alkalmából a kormányzó megengedte, hogy huszonnégy magyar vezető protestáns férfit diszoktorrá avassanak. Az ünnepi aktus a debreceni és pécsi egyetemeken megy végbe.

— Az agyonvallatott Császár farsa a bíróság előtt. A múlt héten, amint azt megírtuk, a rendőrség elfogta Bugyi János és Császár András munkanélküli embereket, akik behatoltak Cotorman Vaszilie gyárvárosi rendőr házába és onnan több párnát elloptak. A rendőrségen a szerencsétlen Császár Andrást tudvalevőleg agyonvallatták és így tegnap csak Bugyi János fellelhetett az Athanasz Isacu tanács előtt a törvényszéken. Bugyi Jánost betörtésért nyolc hónapi fogsárra ítélték, aki azonban felebbezett. A bíróság Bugyi Jánost, aki három gyermekes családapa, az újabb tárgyalásig szabadlábra helyezte.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Kugler Gyula, Koczi Erzsébet, Indrican Demeter, Szász Ilona, Glasner Egon. Házasságot kötöttek: Boér Oszkár és Weinberger Emilia, Kleinsch Lajos és Branstätter Mária, Jirasek Ottó és Mayer Erzsébet. Meghaltak: Gergevics Hugó 41, Kovács Károly 42 és Hladik Árpád 46 éves korában.

Tapetázás

2500 — leltől szobánként.

Butorszövet, Ripszek.

Szécsi és Tsa.

Hunyadi-ut 16. (2296)

— Meglopták a hetipiacon. Molnár Éva erzsébetvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap délután a piacon ellopták pénztárcáját, melyben száz lei és a piros igazolványa volt.

— Két katonai repülőgép érkezett Temesvárra. Tegnap délután Kolozsvárról két katonai repülőgép érkezett Temesvárra és a katonai gyakorlótéren ereszkedett le. Az egyik baj nélkül tette ezt meg, a másik pedig, amelynek pilótája Ionascu, amikor jobb szárnya beletűközött egy a téren álló cigányszekérbe és felborult. A felborulás következtében Ionascu századosnak nem esett semmi baja és a repülőgép is csak jelentéktelenül sérült meg. Stefani ezredes tőparancsnok, aki a helyszínen megjelent, a repülőgépek őrzésére katonaságot rendelt ki. Ionascu százados temesvári születésű és anyja a Józsefvárosban lakik. A két katonai repülőgép holnap tér vissza Kolozsvárra.

* Dr. Keller fogorvos szabadságáról visszatért s folytatja praxisát.

— József Ferenc főherceg romániai utazása. Aradról jelentik: József Ferenc főherceg tegnap reggel Aradon keresztül Szinajába utazott. A főherceg útját inkognitóban teszi meg.

— Nikotinnal megmérgezte magát. Bistoreanu János girodai gazda évek óta sokat veszekedett a feleségével és két hét előtt olyan erősen megverte, hogy az asszony elhagyta férje házába és elment Bázoson lakó nagynénjéhez. Az ügyészhez érkezett jelentés szerint Bistoreanu Jánosné tegnapelőtt meghalt. Seciureanu Romulusz vezető ügyész tegnap Bázoson volt és a kórorvossal felboncoltatta a hullát. A boncolás megállapította ugyan, hogy az asszony tényleg kapott verést, de kizárt dolog, hogy a halál ez okozta volna. Mivel az asszony többször hangoztatta, hogy a férje rosszul bánik vele, felmerült az a gyanu is, hogy Bistoreanu öngyilkosságot követett el. Ezt látszik megerősíteni az a körülmény, hogy egy bögrében ecetben áztatott dohányt találtak, ami valószínűvé teszi, hogy az asszony nikotinnal mérgezte meg magát, amelyet legalább egy hét óta rendszeresen szedhetett. A hullátszövetek részét Bukarestbe küldték annak a megvizsgálására, hogy valóban mérge okozta-e a halált.

— Összeütközött két vonat. Rómából jelentik: A Róma és Firenze között közlekedő gyorsvonat Corpana állomáson hibás váltóállítás miatt beleszaladt egy tehervonatba. A gyorsvonat mozdonya és tiz kocsija kiskilott. A szerencsétlenség éjszaka történt, ami a pánikot még fokozta. Tiz utas és három vasutas életveszélyes sérüléseket szenvedett. Az anyagi kár igen nagy.

Olcsó és jó
cserepékályhák
kandallók és takaréktűzhelyek

csak
Turi György cserepékályhásnál
Temesvár, Rákási
ut 25 (villamos megálló közelében) kaphatók

— Gyilkos robbanás egy bányában. Saarbrückenből jelentik: A Charles bányában tegnap hatalmas robbanás volt, amelynek sok halálos áldozata van. Vasárnap volt az első kisebb arany robbanás, amely teljesen elzárta a bánya szellőztető készülékét és ezért következett be tegnap második, méreteiben sokkal nagyobb katasztrófa. A robbanásnak eddig tizenhárom halott és harmincöt súlyosan sebesült áldozata van.

— Gyanus halál. Sipet községben Stoiá Toma gazdálkodó fiatal felesége magzatvetelés miatt hirtelen meghalt. Az ügyészhez jelentés érkezett, hogy az elvetélést idegen beavatkozás idézte elő. Seciureanu Romulusz vezetőügyész intézkedésére Dragan dr. zsebelyi orvos felboncolja a hullát, hogy a halál oka pontosan meg legyen állapítható.

— Gázrobbanás egy esaternában. New-yorkból jelentik: A newbourgh-i egyik földalatti esaternában gázrobbanás történt, amelynek ereje ötven házat súlyosan megrongált. A robbanásnak két halottja és hetven súlyos sebesültje van. Négy ember eltűnt a földnyílásban és ezek valószínűleg szintén életüket veszítették. Az anyagi kár meghaladja a félmillió dollárt. A környékbeli városok helyőrségei segítséget küldtek, hogy a romok eltakarításánál és az áldozatok megmentésénél közreműködjenek.

— Küzdelem a habokkal. Szépe Ferencné gyárvárosi asszony, aki a Fő-utca 34. szám alatt lakik, vasárnap délután elment a Kardos-telepre, ahol résztvett a bucsun. Estefelé hazatartott és csolnakon akart átmenni a Begán. Beugrott egy a vízben levő csolnakba, azonban az ugrás olyan szerencsétlen volt, hogy beleesett a vízbe, amelyben elmerült. Néhány pillanat múlva felbukkant és akkor megragadta a csolnak evezőjét, majd sikerült neki a csolnak szélébe kapaszkodnia. Szépe Ferencné küzdelmét a habokkal többen látták és néhány férfi a segítségére sietett, akik kimentették veszedelmes helyzetéből.

— Felhívás a magyar kisgazdákhöz. Bárdos Péter magyarfenesi kisgazda, az Országos Magyar Párt központi intézőbizottságának tagja, a következő felhívást küldte hozzánk közlés végett: Felkérem mindazon lelkész, tanító, kisgazda, kisiparos, mezőgazdasági munkás és minden más foglalkozású, de ügyeink iránt érdeklődő polgártársainkat, akik a magyar közérdekű ügyek iránt érdeklődnek, hogy címüket velem mielőbb közölni sziveskedjenek. Az ősz elejére tervezett politikai megbeszélés ülésére nevezettek meghívást fognak kapni. Megbeszélés tárgyát képezi a jelenlegi politikai helyzet és a magyarság állásfoglalása. Bárdos Péter kisgazda, Vlaha (Magyarfenes), jud. Cluj.

Tankönyvek

füzetek és tanszerek

Moravetz

könyvkereskedésében kaphatók.

* Temesvár kereskedelmi és ipari címűlapja címmel Velceanu Zeno kereskedelmi iskolai tanár házagpotló munkát készül kiadni. Temesváron ugyanis nincs olyan szakkönyv, mely rendszerbe foglalva, szakmák szerint osztályozva tüntetné fel a város kereskedelmi és ipari életét. A közeljövőben megjelenő könyv két részből áll. Az első rész magában foglalja az összes városi, megyei és állami hivatalokat, a második rész pedig Temesvár teljes kereskedelmét és iparát. A könyv tiz iv terjedelmű lesz és érdeke mindenkinek megszerezni.

— Felrobbant szódás üveg. Súlyos baleset érte tegnap Róth Janka józsefvárosi lakosnőt, Karner Ede autókerekeskedő édesanyját. A jégsekrenyből egy üveg szódát vett ki, amely abban a pillanatban felrobbant és az egyik szilánk a szemébe repült. A súlyosan sérült ur-asszonynak Póór Dezső dr. nyújtotta az első segélyt. Róth Janka nővére kíséretében Bécsbe utazott, ahol egy szemspecialistát keres fel.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Színház

A vilnai együttes sikere. A vilnai zsidó színészek olyan nagy sikert arattak három napos előadásuk alkalmával, hogy kénytelenek voltak két estével meghosszabbítani temesvári vendégjátékukat. Szerdán este Sölem Alechem Tewie der Mileiker című szindarabját tüzték ki műsorra, mely darab frenetikus sikert aratott Newyorkban. A darabban váltakozva kergetik egymást a derüs és szomorú jelenetek és a közönség az egyik percben nevet, míg a másikban könnyezik. A darab főszerepeit a szintársulat legkitünőbb színészei Segalovits Klára, Vilalin Frida, Altbaum és Kamay játsszák. A vilnaiak esütörtökön este tartják búcsuelőadásukat, amikor is Schwer ein Jud zu sein című darabot fogják játszani. A kitünő vigjátékot, melyet Scholem Alechem írt, a társulat legkiválóbb színészei fogják interpretálni.

Német szintársulat Temesvárott. Miként megírtuk, szombaton kezd meg vendégszereplését a városi színházban az a német prózai társulat, amely bécsi színházak elsőrendű erőiből alakult. A szintársulat nemcsak elsőrendű tagokból áll, hanem a legjobb darabokkal is jön. Az első napon a Leinen aus Irland című vigjáték, a másodikon pedig a Weekend im Paradies című bohózat kerül színre. A műsoron Gerhardt Hauptmann, Karl Schönherr, Ludwig Fulda, Klambund, Maugham, Arnold és Bach és más neves szerzők legjobb művei szerepelnek. A német társulat színrehozza Molnár Ferenc Olympiáját és Fodor Lászlónak a Templom egere című vigjátékát is. A szombaton kezdődő vendégjátékokra a jegyeket a színház nappali pénztára már árusítja. A jegyek ára harminc és százhatvan lei között mozog.

Rádió

Műsor:

Szerda. (Szeptember 18.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Heszmann Pálma ének, Deutsch Rózsi zongora- és Lányi Margit hegedűművésznők közreműködésével. 12 óra: Cigányzene. 3 óra 30: A Magyar Rádió Ujság Morse-tanfolyama. 4 óra 10: Novelláiból felolvas Somlay Károly. 5 óra 15: Operettrészletek. 7 óra 50: Lóversenyeredmények. 8 óra: Spanyol-est. Bevezetőbeszédet mond Károlyi Andor a Spanyol Kir. Akadémia tagja, közreműködnek Stefáni Imre ének- és Koncz János hegedűművészek. 9 óra 50: Jazz-band. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A világirodalom humoristái, utána könnyű zene. Breslau. 4 óra 30: Vidám bécsi dalok. 7 óra: Wagner opera-est. 8 óra 30: Auernheimer Egy divatos pár című vigjátékának közvetítése. Belgrád. 12 óra 45: Déli hangverseny. 5 óra 30: Órségváltás a királyi palotából. 8 óra 30: Hoffmann hegedűművész hangverseny. 10 óra 40: Rádió-kvartett. Berlin. 7 óra 30: Abels dalok, utána tánczene. Brünn. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekar hangversenyközvetítése Prágából. Frankfurt. 8 óra: Kamarazene. 8 óra 45: Spanyol-est. Hamburg. 8 óra: Spanyol-est. 10 óra 30: Jazz-band. Kattowitz. 8 óra: Hangversenyközvetítés Varsóból. 10 óra 45: Tánczene. Langenberg. 9 óra: Spanyol-est. Leipzig. 8 óra: Spanyol-

est. 9 óra: Népszerű zenekari hangverseny. Milánó. 5 óra: Rádió-kvintett. Mährisch-Ostrau. 7 óra: Hartmanova Olga énekesnő hangverseny. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekarának hangverseny-közvetítése Prágából. München. 9 óra 30: A házzenekar hangverseny. Stuttgart. 8 óra: Kamarazene. 8 óra 45: Spanyol-est. Prága. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekarának hangverseny. Varsó. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 45: Spanyolzene. 11 óra: Tánczene.

Csütörtök. (Szeptember 19.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Katonazene. 4 óra: Rádió Szabad Egyetem. 1. Gramofonzene. 2. Dischka Győző dr. A szövetségartás és a hazai szöveggyáraink című előadása. 3. Gramofonzene. 5 óra 15: Magyar Pál az Alföld címen tart felolvasást. 5 óra 50: Az Operaház zenekarának hangverseny. 8 óra 15: A Narcisse című szindarab előadása a Studióból. 10 óra 20: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Delibes Lakmé című operájának az előadása. Breslau. 8 óra 30: A runxerdorfi nagy ünnep, vidám óra. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 35: Tánczene.

Belgrád. 12 óra 45: Gramofonzene. 5 óra 30: Órségváltás a királyi palotából. 8 óra: Operaházi közvetítés. Berlin. 8 óra: A Song című amerikai daljáték előadása. Brünn. 8 óra: Parodiák és dalok. 9 óra: Tánczene. Frankfurt. 8 óra: Gluck Orpheus és Eurydike című operájának közvetítése. 10 óra 30: Tánczene. Hamburg. 8 óra: Kitsch-moll fántázia, időszzerű bábjáték. 9 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Kávéházi zene. Kattowitz. 8 óra: Hangversenyközvetítés Varsóból. 10 óra 45: Tánczene. Langenberg. 8 óra: Caruso gramofonlemezek. 8 óra 40: Fulda Die Durchgängerin című vigjátékának az előadása. Leipzig. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. Milánó. 8 óra 30: Verdi Rigoletto című operájának az előadása. Mährisch-Ostrau. 8 óra: Parodiák és dalok. 9 óra: Népszerű melódiák. München. 8 óra: Schrammel-trió. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. Prága. 8 óra: Parodiák és dalok. 9 óra: Veetomer hegedűhangverseny. 10 óra: Gramofonzene. Stuttgart. 8 óra: Gluck Orpheus és Eurydike című operájának a közvetítése. 10 óra 30: Tánczene. Varsó. 8 óra 30: A rendőrszenekar hangverseny. 10 óra 45: Tánczene.

Közgazdaság

Nincsen még árhullámozás a temesvári hetipiacon

A temesvári hetipiacon az egyes cikkek árai a következők:

A paradicsom kilója két-három lei.
A zöldbab megelesőbbodott. Kilóját tizenkét leiert árulták.

Az uborka ára változatlan. Négy és öt darabot adnak egy leiert. Salátának való uborka darabja egy lei.

A karfiol darabja nyole és husz lei között mozog.

A kelkáposzta darabját egy lei ötven baniert és két leiert árulták.

A káposzta öt és hat lei. Nagy fej káposzta tizenegy-tizenkét leibe kerül.

A hagyma kilója három lei.

A gomba literje tizenöt-tizenhat lei.

A tojás darabját két lei negyven és két lei hatvan baniert árulják.

A burgonya kilója három lei

A körte kilója nyole és tiz lei. A finomabb minőségű körtéert tizenköt-tizenegy leit is elkérnek.

A temesvári tőzsde és a választott bíróság. Bukarestből jelentik: A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége Manoilescu volt pénzügyi államtitkár elnökletével ülést tartott. Az értekezlet foglalkozott a felállítandó tőzsdék és rendszeresítendő tőzsdebíróságok helyeinek megállapításával. Szóba került, hogy Temesvárnak és Kolozsvárnak elsősorban van joga tőzsdére, mert mindkét helyen már volt tőzsde. Rámuntattak arra is, hogy a temesvári tőzsdének és választott bíróságnak nagy multja van. Ebben a kérdésben a végső álláspontot a kereskedelmi és iparkamarák elnökeinek Kolozsvárott tartandó ülése fogja megállapítani.

A kalapgyár tizenhat munkásnót kizárt. A temesvári kalapgyári sztrájk ügyében tegnap újabb fordulat állott be. Ismeretes a Déli Hírlap olvasói előtti, hogy a kalapgyári munkások egy csoportja már régóta elégedetlen és ezért bérmozgalmat indítottak. Mint-hogy a tárgyalások, amelyeken H a-

Az alma ára hat-nyole lei. A alma kilója tiz-tizenkét lei.

Az őszi barack kilója huszonöt-harminc lei.

A szőlő olcsóbb lett. Lehet szép szőlőt vásárolni nyole leiert. A nagyszemű szőlőert tizenegy-tizenhat leit kérnek.

Dinnye már alig látható a piacon. A cukordinnye darabja hat-nyole lei, a görögdinnyéert tiz-tizenkét leit is elkérnek.

A szilva kilója tiz-tizenkét lei.

Az édes turó kilója negyven lei. Jó trapista sajtot lehet vásárolni negyvennyole leiert.

A teavaj kilója száztiz-százhusz lei.

A sertéshus ára ötvenhat-ötvennyole lei.

A borjúhús kilójáert ötvenegy-hatvan leit kérnek.

n e s Traján munkaügyi felügyelő is résztvett és igyekezett a két fél között a megegyezést létrehozni, nem sikerültek, az egyik osztály munkásnői sztrájkba léptek. A sztrájk első napjaiban újabb tárgyalások kezdődtek, amelyeket Dobrotescu György krajovai munkaügyi felügyelő vezett. B o t t e z temesvári távollétében. A tárgyalások eredménytelenül végződtek és szeptember tizenhatodikán a kalapgyár vezetősége a sztrájkoló tizenhat munkásnó munkakönyvét a munkaügyi felügyelőséghez küldte azzal, hogy a sztrájkolókat kizárta a gyárból és helyettük már öt másik munkásnót vettek fel. Hanes munkaügyi felügyelő azonnal érintkezésbe lépett az elbocsátott munkásnókkal, valamint a gyár vezetőségével és igyekezik megegyezést létrehozni a két fél között.

Eredményes bértárgyalások. H a n e s Traján munkaügyi felügyelő visszaérkezett az Anina melletti Cirsavöl-

gyétől és Mehádiából, ahol eredményes békeltető tárgyalásokat folytatott a mehádiái köszvénybányák vezetőivel, a cirsai falepároló vállalat igazgatóságával a munkások kollektív szerződésével kapcsolatban. A cirsai falepároló vállalat munkásai béremelését és kollektív szerződést kértek. A megállapodás eredményeképpen a munkások öt százalékos béremelést kaptak és a kollektív szerződést hat hónapra megkötötték. A mehádiái köszvénybányák vezetősége és a munkások közötti konfliktust szintén sikerült megszüntetni és pedig a békeltető tárgyalások eredményeképpen kollektív szerződést kötöttek 1930 április elsejéig. A munkások tiz százalékos fizetésemelést kaptak és a bányagazgatóság kötelezte magát a törvény által előirt fizetési szabadság megadására.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 17.) Leszámitóbank 02,3. Kereskedelmi Bank 111,5. Angol Magyar Bank 91,5. Magyar Hitel 80. Pesti Hazai 200. Drasche 180. Csáky-Prackfalvi 9,7. Urikányi 107. Rima 91. Salgó 49. Általános Kőszén 689. Beocsini 200. Nasici 164. Spodium —. Szikra 240. Ganz 101,3. Magyar cukor 111. Délcukor 101. Lipták —. Egis 15. Nova 36,7. Temesvári Szesz —. Temesvári Sör 20,2.

Nyitlér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Figyelmeztetés

Alulírott férfiszövetek és szabó-kellékek szaküzlete „Rabong & Schneider” Temesvár-Belváros, Szt. György-tér, püspökpalota, tudomásunkra jutott, hogy ismeretlen hálalok cégünkkel visszaélnék olyképpen, hogy szövetekkel házról házra és autóval faluról-falura járva, egészen silány minőségű árukat kínálnak angol szövet helyett eladásra cégünk neve alatt. Miután ezen hálalok nemcsak jó hírnevünket rontják, hanem egészen olcsó és silány minőségű szöveteknek drága pénzért való eladása által elsősorban magát a vevőközönséget károsítják meg, óvatlank mindenkit ilyen áruk vásárlásától.

Ezenkívül tudomásunkra jutott, hogy bizonyos egyének vevőink megtevesztésére azon valótlan hirt terjesztik, miszerint mi Temesvárott egy fióküzletet nyitottunk volna, ami nem felel meg a valóságnak és amit ezennel megcáfolunk.

Tisztelettel felkérjük tehát a nagyrabecsült vevőközönséget, hogy ezen hazug és bünös manipulációknak semmiféle hitelt ne adjon, miután cégünk senkit sem bizott meg szövetekkel való hálalással, valamint fióküzletet sem Temesvárott, sem pedig másutt nem nyitottunk, hanem árúinkat a szokott szolid módon kizárólag az eddigi és régi helyen: Temesvár-Belváros, Szt. György-tér, a rom. kath. püspöki palotában levő üzlethelyiségünkben árusítjuk.

A család ellen pedig, a tettesek kinyomozása után meg fogjuk tenni a bünvádi feljelentést.

Temesvár, 1929, szeptember 17.

Lechner B. utódai

Rabong & Schneider

Apróhirdetések

gy szó ára három lei, vastag
szóval öt lei. Legkisebb apróhír-
tetés harminc lei, álláskeresők-
re tíz szólg husz lei.

hirdetési díj minden egyes
előre fizetendő.

Előfizetőink abban a kedvezmény-
re részesülnek, hogy az utolsó elő-
fizetési nyugta felmutatása ellenében
havonként egyszer díjmen-
teesen közölhetnek egy tíz szólg ter-
jedelmű apróhirdetést.

Alkalmazás

Gyermektelen házaspár
házmesternek kerestetik, ahol az asz-
ony a takarítást vállalja. Cim a ki-
adban. (5086)

Perfekt szakácsnő
közönnyűvannal kerestetik. Cim a
kiadban. (5092)

Házmesternek
kerestetik elsőjére gyermektelen há-
zaspár, kinek melléjvedelme is van.
Ereklődni háziurnál, Gyárváros, Kos-
suth-tér 4. (5091)

Allást keres

Bármilyen állást vállal
közép- és bányaiskolát végzett
jobb ember. Cim: Papp, belvárosi
Boltótorony. (5085)

Adás-vétel

Eladó
szüke miatt egy nagy méretű,
fista, új, valódi axmiszter ebédlősző-
nyeg és egy márványosdó. Erd.-u.
11. L. em. (5075)

Eladó
komplett fehér hálószoba és kony-
ha berendezés teljes felszereléssel. Cim
ker., Arany János-u. 17. (5083)

Családi ház
szántófölddel eladó. Cim: Fű-
lő Imre, Ujmosnica hsz. 57. (5084)

Modern háló- és konyhabutor
közösen eladó. Sörház-fasor, Telek-
házak villa. (5089)

Gyermekágy
beronybetéttel, matraccal és harci
szőnyeg eladók. Erzsébetváros, Király-
utca 99. (5088)

Világos keményfa
hálószoba, leányzó, Singer varró-
gép, ottomán, jégsekrény, lámpák,
kényes és háztartási kellékek, ol-
csón eladók. Cim a kiadban. (5035)

Lakás

Kiadó
nagy szobás utcai lakás kerttel
szőnyeg elsőjére. Varga Miklósné,
Kister fatelep. (5096)

Különféle

Egészséges
onor kerestetik megvételre. „Róka”
szükségtsége. (5076)

Jó menetelű vendéglő
mérésre engedéllyel átvehető. Cim
kiadban. (5087)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle
liliom-tejkrémet, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
her”, L. Szentgyörgy-tér.

MEGRONTOTT ÉLET

IRTA:

BERKÓ KÁROLY

(A DELI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

3. folytatás.

További félórás bolyongás után Kö-
köresin néni bevallotta, hogy véglege-
sen eltévedt.

— Legjobb lesz visszafordulni, —
adta ki a jelszót a bányakapitány.

Se a felesége, se pedig az unokahugai
nem mertek neki ellentmondani. A
négytagú csoport megfordult és szót-
lanul bandukolt lefelé. A szakadó eső-
ben öt lépésnyire sem lehetett látni.

Szarkaláb apó egyszerre megtorpant
és káromkodott:

— Tyü, az árgyélusát, nekem ugy-
tünik, mintha nem azon az úton men-
nék lefelé, amelyen följöttünk. Mit
szólsz hozzá, Kököresin néni?

Jánosfáyné szintén megállott, meg-
erőltetve szeméit jobbra-balra tekin-
tet.

— Nem tudom, kérek, nem ismerem
tett és félénken mondta:
ki magamat.

Mentek tovább. Megint csak Szarka-
láb apó volt az, aki vagy öt pere mul-
va megszólalt:

— Nini, itt balra valami barakk van.
Gyerünk oda, legalább fedél alatt le-
szünk!

Csakhamar ott voltak egy deszka-
tákolmány előtt. Elhagyatott szén-
égető kunyhó volt az, primitív, min-
d n kényelem nélküli, azonban most
palotának tetszett előttük.

Sietve bementek és szinte örültek,
hogy az eső nem veri őket. A kunyhó
közepén gyalulatlan asztal volt, két-
oldalt pedig földre vert cölöpökön pad.
A társaság négy tagja leült.

— Hát legalább együnk, ha már ide-
szorultunk, — indítványozta Szarkaláb
apó.

A hölgyeknek azonban nem volt ked-
vük evésre és így a bányakapitány
egymagában látott neki a kis bőrönd-
ből előszedett vajaskenyerek elpuszti-
tásának.

Amint ott ültek, a kunyhó ajtajában
egyszerre egy alak jelent meg. A fél-
homályban nem vehették ki az arevo-
nárait. Kököresin néni halkán fölsi-
koltott, a lányok pedig összerendeztek.

— Kérem az uraságokat, — szólalt
meg a jövevény — ne ijedjenek meg
tőlem. Nem vagyok se vadász, sem
pedig rabló, hanem csak egy átázott
turista, aki azzal az alázatos kérelem-
mel jövök, engedjék meg, hogy ezt a
barátságos kunyhót megoszthassam
önökkel.

A bányakapitány tért elsőnek ma-
gához meglepetéséből és a vendég felé
fordult:

— Bocsássa meg hölgyeimnek, hogy
így megriadtak. Azonban ön is termé-
zetesnek fogja találni, hogy az ember,
ha egy idegen erdőben eltévedt, köny-
nyen gondol mindenféle képtelen do-
logra.

— Az uraságok eltévedtek? Ezt szin-
te képtelennek tartom, mert hiszen itt
vezet az út lefelé Ferencfalvára és ha
tovább mennek, félóra alatt ott is van-
nak.

— Látod, — szól most egyszerre
diadalmasan Jánosfáyné a férjéhez —

látod, mégis csak tudom az utat.

Az idegen akkor már bent volt a
kunyhóban.

A bányakapitányé azon való örö-
mében, hogy mégis csak jó irányban
haladt, egyszerre úgy érezte, hogy neki
is megjött az étvágya. Azt az ajánla-
tot tette, hogy villásreggelizzenek
együtt és meghívta az új vendéget is.

— Köszönöm a szíves meghívást, —
válaszolt az idegen — és mert legalább
is illik tudni, hogy kivel akarnak
együtt ülni az asztalnál, engedjék meg,
hogy...

— Jaj, — kiáltott közbe a bányaka-
pitányé — csak ne tartsuk magunkat
a sablonokhoz. Most nem vagyunk vá-
rosi szalonban. Hagyjuk most a kon-
vencionális bemutatkozást. Mi külön-
ben is megfogadtuk, hogy amíg né-
hány napos kirándulásunk tart, addig
csak virágneveken nevezzük egymást.
Én vagyok Kököresin néni, a férjem
a Szarkaláb apó, a két unokahugunk
közül az egyik a Mályva, a másik a
Csipkerózsa.

A megnevezettek sorra az idegen felé
fordultak és kezet fogtak vele. Amikor
Csipkerózsa is szembe nézett vele, egy-
szerre úgy érezte, hogy az area lángba
borul, a keze pedig olyan lett, akár a
jég.

A férfi, aki szemben állott vele, a
vasuti utitársa volt, aki a tolatkodó
diákoktól megszabadította.

Egyikük se szólt semmit, de a tekin-
tetük jelezte, hogy fölismerték egy-
mást.

A pillanatnyi esendét Jánosfáyné
törte meg:

— Most, hogy ismeri virágneveinket,
illő, hogy maga is válasszon magának
valami nevet.

— Legyek én a Havasi Gyopár, —
ment bele a tréfába a megszólított.

Anna önkénytelenül ezt gondolta:

— Olyan büszke és olyan elérhetet-
len, akár a havasi gyopár.

A hölgyek kirakták a magukkal hoz-
zott ennivalót, a vajaskenyeret, szalá-
mit, sonkát és a bort. Az új vendég
engedelmet kért, hogy a lakomához ő
is hozzájáruljon és hátizsákjából ezüst
papírba csomagolt sajtot, pogácsát és
egy doboz csokoládébont szedett
elő.

Vidáman lakomáztak és elcsévegték.

Havasi Gyopár elmondotta, hogy jól
ismeri ezt a vidéket, azonban már tíz
éve nem járt itten. Hosszu külföldi
tartózkodásáról most tért haza és lelki
szükségét érezte annak, hogy kirán-
duljon Ferencfalva környékére.

— Maga is Engleitner fogadójának
lakója? — kérdezte Kököresin néni.

— Nem, kérem, Resicán vettem szál-
lást és onnan jöttem reggel motorke-
rékpáron Ferencfalvára. Motoromat a
fogadóban hagytam, magam pedig
meginduljon gyalog a Munte Szeme-
nikre. Azonban az eső miatt visszafor-
dulok.

(Folyt. köv.)

?

Miért

dobja ki a pénzt az ablakon
azzal, hogy nem fizet elő
próbaképpen nyolcvan leier
egy hónapra a Déli Hírlapra.
Ezért a pénzért egyszer
havonként ingyen

hirdet

saz apróhirdetések között.
Ezenkívül a leggyorsabban
értesül az összes bel- és
külföldi eseményekről. Nem
fizeti

drágán

a szórakoztató könyveket,
mert a Déli Hírlap naponta
érdekfeszítő regényt és tár-
cát is közöl. A lapot ház-
hoz szállítva kapja és

mikor

fürdőre utazik, utána kül-
dik a lapot úgy belföldre,
mint bárhová külföldre.
Ön

olcsón

és gyorsan csak a Déli
Hírlap utján értesül a világ
eseményeiről. Szüksége

is

van erre a lapra, mert a
napiesemények regisztrá-
lásán kívül mindent meg-
talál benne a rádióműsor-
tól kezdve a tőzsde ár-
folyamokig. Hűségesebb
barátja nem

lehet

a Déli Hírlapnál, mely a
Bánság legbátrabb és leg-
szókimondóbb orgánuma.
Előfizetni havi nyolcvan lei-
ért telefonon is lehet (2-52)
vagy levelezőlapon.

?

Déli Hírlap

1929 SZEPTEMBER 19

LEGUJABB

V. ÉVF. 213. SZÁM

Két napig beszélt a Tuka-per ügyésze, aki Magyarországot vádolta, de bizonyítás helyett csak alap- talanul gyanúsított

Pozsony, szeptember 18.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka-per tegnapi tárgyalásán Boritzky dr. ügyész nagy érdeklődés mellett folytatta vádbeszédét. Hosszasan ismertette a tanúk vallomásait és ezekből megállapítja, hogy Tuka nemcsak a forradalom érdekében agitált, hanem kémkedést is folytatott. Belánszky vallomásából kitűnt, hogy a Bécsben fentartott kémirodálkkal szoros összeköttetés állott fenn. A katonai szakértők vallomásából kiderül, hogy ilyen

konspirációs lakások annak idején a prágai Berán-per kapcsán is előfordultak.

Szomolányi azt vallotta, hogy Tuka a rodobranát is felhasználta kémkedés céljaira. Tuka tagadta ugyan, hogy Belánszkyt Bécsbe küldte és hogy Kovács alezredessel csupán üzleti összeköttetésben állott. Nem tagadta azonban, hogy Belánszky Bécsben Radicesal tárgyalt. A per másik vádlottja, Snacek 1925-ben még aktív csehszlovák katonatiszt volt, amikor Tuka a Szlovák című laphoz hívta és felkínálta neki a szerkesztői állást. Tuka arra használta fel Snaceköt, hogy

kezére járjon bizalmas természetű katonai titkok megszerzésében és hogy a rodobranát szervezze meg, amellyel Pozsonyt akarta megszállani.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, majd Boritzky ügyész folytatta vádbeszédét. Ezuttal a harmadik vádlottról, Mach Sándorról szólott és elmondta, hogy ez a vádlott Tukának jobbkeze volt, aki mindenben segített a rodobranát megszervezni. Ezzel a vádlottal szemben enyhítő körülményt nem lát, csupán súlyosító körülményt. A kémkedés munkáját ez a vádlott szervezte meg és hetvennyolevan emberrel dolgozott. Az ügyész végül emelkedett hangon így fejezte be vádbeszédét, miközben Tukához fordult:

— Most önhez fordulok tanár ur. Ön a szlovák nemzet mártírjának adja ki magát, pedig nem az. Ön sohasem volt szlovák, ön nem a szlovák nemzeti eszmékért harcolt, hanem szívvél-lélekkel magyar volt. Az ön viszonya Belánszky Károlyhoz, ha-

sonlit Dugovics Titusz és a török viszonyához, de itt ön volt a török.

Ön lelkében magyar és önméltó magyar nemzeti fájdalom él, valamint a gyűlölet az idegen nemzetek ellen!

Az ügyész vádbeszéde után az elnök a tárgyalást berekesztette és ma délelőtt Galla dr. ügyvéd kezdi meg vádbeszédét. A védők beszédei szintén legalább két napot vesznek igénybe.

A bécsi Deutschoesterreichische Tageszeitung legujabb száma a következő megjegyzést fűzi a Tuka-per ügyészenek vádbeszédéhez:

— Most már tudjuk, hogy miért volt szükség a Tuka-perre.

Az ügyész a kormány nevében beszélt és tulajdonképpen nem Tuka, hanem Magyarország a vádlott. Amit az ügyész mondott, az nem volt egyéb be nem bizonyított, alaptalan gyanúsításnál.

Mindenki tudja, hogy Magyarország hogyan akarja jóvátenni azt az igazságtalanságot, amelyet rajta elkövettek. Nyílt és fíradhatatlan küzdelemmel van Magyarország a trianoni békeszerződés ellen. Bethlen magyar miniszterelnök sohasem titkolta el, hogy ő az egész világ előtt nyílt sisakkal vezeti ezt a küzdelmet.

Banditák az országúton megtámadtak egy kiránduló társaságot és a ro- bogó autó egyik utasát agyonlőtték

Ploesti, szeptember 18.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Ploestiből tegnap délután egy társaság indult el Morenibe, hogy az ottani szondatüzet megtekintse. Az autót, amelyen a társaság utazott, Ritter Rudolf vállalkozó vezette és rajta kívül Gheorghiu Mitica mérnök a feleségével és leányával, továbbá Popov mérnök a leányával utaztak a gépkocsin. Minden baj nélkül értek Morenibe, ott a férfiak megnézték az égő szondat, majd a társaság megvaesorázott és tizenegy órakor este utnak indultak visszafelé. Amikor az autó Calinesti községhez közeledett, egyszerre több alakot láttak az országúton. Valamennyinek a kezében puská volt, ame-

lyet fenyegetően tartottak maguk elé. Ritter Rudolf idejében vette észre a veszedelmet és nagy sebességre kapcsolta be az autót. A banditák, akik az országút közepén állottak, szétrebbentek a rohanó autó előtt, azonban, amikor az mellettük elrohogott, több lövést adtak le rá és még azután is sokáig lövöldöztek utána. Az egyik golyó szétzúzta az autó üvegellenzőjét, majd a következő pillanatban egy másik golyó fején találta Gheorghiu mérnököt, aki jajszó nélkül esett le az ülésről. Ritter egyre fokozta az autó sebességét és így sikerült lőtávolon kívül jutnia. Nemsokára eljutottak Filipesti községbe, ahol megállottak. Gheorghiu mérnököt leemelték az autóról, de

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 18-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'00, 817¹/₂ — Dollár 167'90, 168'10 — Hollandi for. 67¹/₂ — 67¹/₂ — Dinár 2'95, 2'96¹/₂ — Francia frank 6'59, 6'59¹/₂ — Olasz líra 8'81, 8'81¹/₂ — Cseh kor. 4'08, 4'99 — Német márka 40'11, 40'13 — Osztr. schilling 23'70, 23'73 — Magv. pengő 29'38, 29'40 — Sv. frank 32'46, 32'52

Terményárak:

Buza 510, ujbuza 515, tengeri 420, árpa 320, zab 300, rozs 420, korpá zsákonként 280, burgonya 140 lei száz kilónként. Repce kilója 11 lei.

már nem lehetett rajta segíteni, mert a golyó azonnal megölte. A töltésnek az ijedségen kívül nem volt más baja. Azután tovább hajtottak Ploestibe, ahol a támadásról azonnal jelentést tettek a hatóságoknak. De az éjjel folyamán katonák és csehszlovák őrök mentek ki a helyszínre. Néhány nappal azelőtt ugyanezen a helyen hasonló támadás volt, amikor a banditák fegyverekkel akarták feltartóztatni egy másik autót, de az is úgy megmentették, hogy a soffőr a legnagyobb sebességet kapcsolta be. Szerencsésen akkor a lövések senkit nem találtak.

— Vádbeszédek a fascista perben. A karesztai tudósítónk jelenti: A fascista per tegnapi tárgyalásán Plesoianu és Banu ügyvédek szólaltak fel, akik reámutattak az összeesküvés lenégtelen voltára és egyben a vádlottak alaptalanságát hangsúlyozták.

A téli menetrend. Bukarestből jelenti: Az államvasutak téli menetrendje október 6-án lép életbe. Több vonatjáratot megszüntetnek, másokat pedig megváltoztatják a káros lekedési időt. A temesvári vasutiság területén a téli menetrend nem hoz lényeges változást, mindössze a Temesvár és Buziás, valamint Lugos és Buziás között közlekedő nappali fűrdővonatok szűnnek meg.

A LIBERÁLISOK HOLNAP GYŰLÉSÉT TARTANAK. Bukarestből jelenti: Bratianu Vintila esztörtölt összehívta a liberális párt végrehajtó bizottságát. Ezen az értekezleten a párt politikai propagandájának megújításáról fognak tanácskozni.

ERDELYBEN HAVAZOTT. Bukarestből telefonálja tudósítónk: A cseesi havasokat hó börtíja és a hó fel nagy területen a Prahova völgyéig húzódik le.

UJABB KÖLCSÖNAJÁNLAT ERDELYBEN. Bukarestből telefonálja tudósítónk: Az Ultima Ora című lap szerint a kormány külföldi pénzesporttól újabb kölcsönajánlatot nem fogad el. Az ajánlat fölött Popovici pénzügyminiszter hazaérkezése után döntenek.

BOJKOTTALT SZOVJETVEZÉST. Moszkvából jelenti: A szovjetkormány elhatározta, hogy eltávolítja a szovjetunió végrehajtó bizottsági állásából Bucharint, mivel a népbiztos tanácsából is kiszorították jobboldali ellenzéki magatartása miatt. Bucharint egyelőre Moszkvában marad, de mielőtt bojkott alatt áll.